

Berényi Mária

Számban két nyelv feszül egymásnak a szóért

Némán állok az álmos csöndben
Az idő elvérzik a lassú szívverésben

Szorong a lélek a test kényszerzubbonyában
A könnyek elöntik a látomásokat

Fonnyad az emlék, elhullanak a virágok
Fáradt vagyok, a hitem is rég elhagyott

Hányódom mint száradó, barnuló levél
Számban két nyelv feszül egymásnak a szóért

Nu pot pleca și nu pot să rămîn

Eu stau și azi la început de drum
în jurul meu doar pulbere și scrum
nu pot pleca și nu pot să rămîn
cum să aleg între două direcții,
între două dorințe
sînt condamnată la neputință
cu ochii injectați de ceață
privesc nostalgic spre necunoscut

Pașii mi-s mai gînditori

nici somn, nici vis, nici real
mi se duc zilele, anii
pașii mi-s mai gînditori
merg spre Castelul Amintirii
îmi duc tinerețea defunctă pe umeri
mă caut în ochii copiilor
cuvinte natale
mă cheamă-n șoaptă
stau la marginea drumului
părăsită sau părăsindu-i pe alții

NAPÚT

Irodalom, művészet,
környezet

XV. évfolyam 9. szám

A Cédrus Művészeti Alapítvány megbízásából kiadja a Napkút Kiadó Kft. Megjelenik évente tízszer.

Főszerkesztő: **Szondi György**. Szerkesztik: **Bába Szilvia** (művelődés), **Babics Imre** (vers), **Balázs Géza** (nyelvművelés), **Bognár Antal** (évkönyv), **Borbély András** (dokumentum), **Elek Szilvia** (zene), **Kovács Ildikó** (szöveggondozás), **Prágai Tamás** (próza), **Sebeők János** (környezet), **Szondi Bence** (történelés), **Vincze Ferenc** (műbírálat, főszerkesztő-helyettes), **Wegner Tibor** (művészet). Szerkesztő-ségyezető: **Szondi Eszter**.

Napút-kör: **Csűrös Miklós, Doncsev Toso, Gráfik Imre, Hankiss Elemér, Dr. Koncz Gábor, Radnóti Zsuzsa, Rakovszky Zsuzsa, Szörényi László** (tiszteltetlebbi konzulensek).

Alapította: **Masszi Péter**. Lapterv: **Gosztola Gábor**.

Szerkesztőség: Ady Endre Művelődési Központ, 1043 Budapest, Tavasz u. 4.

Telefón/fax: (1) 225-3474 • Mobil: (70) 617-8231 • E-mail: napkut@gmail.com • Honlap: www.napkut.hu

A Cédrus Művészeti Alapítvány adószáma: 18110661-2-41

Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda. Terjeszti a Hírker Zrt. és az NH Zrt. ISSN: 1419-4082

Berényi Mária: Számban két nyelv feszül egymásnak a szóért;
Nu pot pleca și nu pot să rămîn;
Pașii mi-s mai gînditori borítóbelső

Dokumentum

Borsi-Kálmán Béla: A megbékélés jegyében
(Elkésett recenzió – részletek) 3

Vasile Gurzäu: Gruja 6

Czeglédiné Gurzó Mária: Emlékképek 10

Hocópán Sándor: Méhkeréki szólások
és közmondások;

A román és a magyar pap 13

Borza Lucia: „Forog a napra”;

Relativitás; Hogyha boldog vagyok...;

Egy vasárnap délután 17

Hoczopán Anna: Átmeneti rítusok 20

Czeglédiné Gurzó Mária: Menyegző után 28

Fénykör

Luczai Miklósné 31

Kiss Adél 34

Ivános Illés: Elindultam szép Erdélyből 35

Hoczopán Anna: Kenyérhéjak 38

Repiskyné Radics Anna: A gyermekkor
tiltott gyümölcse; Az Úr kicsi angyala 40

Magdu Lucián: Ikonosztász; Favágók tánca;
Román fantázia 42

Berényi Mária: Őszi séta; Téli este;
Rozsdás leveleket hord a szél;
Pikkelyes didergések; Bánatok és derűk
folyton üzennek; Csönd és szó. 44

Tárlat

Gyarmati Gabriella: Emlékanyag 46

Magyarországi román képzőművészek
alkotásai. színes melléklet

Mustra

Supka Magdolna: Kohán György,
Kosztá Rozália. 49

Csobai Lászlóné: Egy kéziratos katonakönyv . 53

Berényi Mária: Macedorománok, románok. . 61

Martyin Emília: Honos és betelepült románok
a mai Magyarországon. 75

Szótár

Kozma Mihály: Sziget-helyzet87
 Borbély Anna: Nyelvcseré
 és nemzetiségi identitás91

Berényi Mária: A nagy mecénás100
 Gözdu Manó: Rejtett szavak;
 Ny. Zs. kisasszony barátném halálára . . .106
 Csobai Lászlóné – Martyn Emília:
 A magyarországi román ortodox egyház 108

Műhely

Kese Katalin: Százötven éves múlttal114
 Miskolczy Ambrus: Emil Cioran útnak indul .117
 Nagy Levente: A hűségese áruló126
 M. Blecher: Valószerűtlen történetek
 (Hergyan Tibor fordítása)132

Égalj

Méhkerék137

Napút-díj

Szondi György: Méltón méltatottan
 (Laudáció Doncsev Tosórol)140

E számunk szerzői.116

Illusztrációk

Magyarországi román képzőművészek
 alkotásai.12, 34, 74, 131

Melléklet

Káva Téka - Napút-füzetek 79.

Szlaflkay Attila: Kövek a folyóból

20 éves a Magyarországi Románok Kutatóintézete. Munkatársainak tanulmányai alapját képezik jelen összeállításunknak is. Jeles eredményeket kívánunk az elkövetkező évtizedekben ugyanúgy. Talán olykor lesz is módunk közülük egyet-egyét majd folyóiratunkban is közölni.

<http://www.romanintezet.hu/index.php/hu/>

NAPÚT

Irodalom, művészet,
 környezet

XV. évfolyam 9. szám

Ai puřinticã rábdare...

OROJÁN ISTVÁN
DRÓTOSTÓT BAJUSZA

Számunk öt képzőművészeti vendége közül Oroján Istvánnak „szármaló fantáziájával is minduntalan hadakoznia kellett, hogy ne torzítsák el emléképei érzelmi tisztaságát. Oroján művészetében az ártatlan, dekoratív tónusok és a súlyosabb, materiálisabb színértékek szerves együttállásáról ugyanúgy tudomást kell vennünk, mint a festői és grafikai szemlélet termékeny szimbiozísáról. Olyan ez, akárha e szuperérzékeny festő igenis respektálná a létezés duális természetét. Művészetében egy személyes érvényű, etikus konstruktívizmussal szembesülünk.” (Szuromi Pál)